

Fel kell tárni a Gellérthegy összes forrásjáratait

Ujabb terv Budapest Fürdőváros kifejlesztésére

A Földtani Társulat szakosztályi ülésén Balás Jenő bányamérnök előadást tartott »A gellérthegyi hévforrások Budapest Fürdőváros szolgáltatásában« címmel. Bevezetőjében az elmult két évtized hidrológiai tanulmányain futott végig s megállapította, hogy a budai hévforrások okai a *velencei hegységben* keresendők. Ismertette a forrásképződés különböző újabb elméleteit, majd Budapest Fürdőváros szempontjából foglalkozott a balneológiai és balneotechnikai kérdésekkel. Véleménye szerint egységes alapon fel kellene tárni a hegy összes forrásjáratait, mert csak így lehetséges a gazdasági kihasználás. Sajnos, — mondotta — a gellérthegyi forrásokról nincs megfelelő térképünk és ezért kissé megnehezíti a munkát. Keresztjártatok révén kell a forrásfakadás helyére jutni, a forrásokat az anyaközetben kell megközelíteni.

Budapest Fürdőváros eszméjének megvalósítása a gyógyító melegforrások helyes vagy helytelen megfogásától függ. A forrásokat fel kell tárni és foglalni, de *olyképpen, hogy a feltárás és foglalás az összes balneológiai igények kielégítése mellett úgy egészségügyi, mint gazdasági szempontból minél nagyobb eredménnyel járjon.* A forrásoknak a Gellérthegy belsejében való feltárása és kihasználása nemcsak a vízben oldott *rádiumemanációt* fokozza, hanem a régi, magasabb szintű járatok mellett *abszorbeált rádium kisugárzásai is szerephez jutnak.* Az előadó ezután nagyvonalú tervet ismertetett. Eszerint:

Az *Árpádforrástól* körülbelül 150 méternyire délfelé, a Gellérthegy sziklafalát kőberakott, magyarjellegű kapuzattal kellene kiképezni. A kapuzat két oldalán magyar házak a vendégfogadók. Előttük az úttest egész hosszában, virággal ékes, árnyas, gyepes sétatány az előtér. Az alsórakpart a forgalom útja, alatta folyik a Duna. A kapuzaton áthaladva széles, világos sétatút vezet egyenesen a hegy belsejébe. A bejáratától körülbelül 150 méternyire kettősjáratú, kényelmes felvonó szállítja az embereket a Gellérthegy ligetszerű parkterületébe és on-

nan vissza. Az alagút jobb- és baloldalon sorakoznak az orvosi rendelők, fürdőmedencék, magánfürdők, stb. A barlangfürdőmedencék más-más gyógyhatású vizekkel vannak ellátva és más-más fényvel megvilágítva.

Az egyik fürdő magasabb, a másik mélyebb, aszerint, hogy az egyes repedéseken feltörő hőforrás kiömlési magassága milyen. A folyosókon végig haladva eljutunk a *Szent Imre-fürdő* területére. Az egykori nagy- és kisforrás vize már nem a Tabán felé folyik el, hanem a Gellérthegy többi forrásaival együtt a közös levezetőn át a Gellért-rakpart alatt ömlik a Dunába. A *Szent Imre-fürdő* helyén pálmaház áll, benne délszaki és homi virágok buja tenyészete virul. A pálmaház melegét a Gellérthegytől kapja. A különféle helyiségeket mesterségesen előállított levegővel látják el és a különböző gyógyfényekkel is mesterséges úton árasztanak el a barlanghelyiségeket. A Tabánt keleti és nyugati ízléssel épített szállodák, magán- és bérvillák ékesítenék és fásított parkterületek tarkítanák. A pénzügyi kérdés szerinte akként volna keresztülvihető, hogy a Magyarországon zárolt külföldi követelések tulajdonosainak a főváros és az állam a Tabánból ingyen telket bocsátana rendelkezésre, a célból, hogy a zárolt követelésekből szanatóriumot építsenek. Ezek, a hitelezők részére az egész világon amúgy is elveszettnek tekintett zárolt követelések ilymódon mindkét részről leszámítolásra kerülnének.

Az előadás után szakvita fejlődött ki a felvetett probléma körül. *Pávay Vajna* Ferenc főgeológus szerint a rendkívül érdekes és tetszetős terv kivitele különféle nehézségekbe ütközne. *Bánlaky Géza*, a fővárosi fürdők központi igazgatója szintén aggályait fejezte ki. Más felszólalók azonban a terv mellett szálltak síkra.

⊙ 190 kilométer az új sínautórekord. Párizs és Brest közötti vasútvonalon egy tízkilométeres szakaszon a sínautó óránként 190 kilométeres sebességet ért el és ezzel új világrekordot állított fel,